

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. In peccato vestro. Abit Deus: quia illum eiiciunt: ipse quippe in anima desiderat habitare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

qui resistat, qui subueniat, qui defendat, qui ad honoris primi statum reducat humiliatos.

II.
Homo à
Deo de-
sertus fa-
cile supe-
ratur.

Hier. c. 3.
2.

Psal. 118.
155.

D. AMBR.

l. 2. d. par-

ziti. c. 6.

T. 4.

Thren. 1.

16.

quæ tuam deploro, Christiane, calamitatem, quando ob tua demerita à te Deus abcedit: qualis manes? Quam metuis, vecors, exanimis? Quisquis te daemon tentator aggreditur, superat: quislibet te proletruit appetitus, quislibet motus erincit, viribus non polles aut minimi verbi tolerantiam, nec alterius vales repellere lubricum intumum; nec tibi constans subsistere ad vitis simbria, vel calcei strepitum. O te deiectum, ô miserè prostratum? *Leua oculos tuos, in directum. Et vide ubi non profstrata sit.* Plange charissime anime perditionem, ingemisce ac tuam luge calamitatem; & hanc esse maximam tibi persuade, quod longe sis à Deo, Deusque mille à te discesserit leucis nunquam rediturus: *Longè à peccatoribus fallas.*

Hoc plangebât Hieremias, ut notat D. Ambrosius: Describit propheta vitem Hierusalem; viduam, desolatam, portas eius destructas, euersos muros, eiectos sacerdotes, templum profanatum, puellas exonoratas, ipsam oppressam amaritudine: cui subiungit: *Idcirco ego ploravi, & oculus meus deducens aquas: quia longè factus est à me consolator, conuersions animam meam.* Magna sunt hæc & graua, verumtamen haud ego illa deploro, sed quod ab ea suus recesserit Deus, suus consolator: Hinc trago clamorum, perditionis, vastationis: hanc ego lugeo miseriam. *Quasi dicens:* inquit D. Ambrosius, *in his ego steto; & oculi mei caligauerunt à steno: quia elongauit à me, qui me consolabatur.* Aduertimuss, quod hunc acerbissimum malorum suorum cumulum arbitrabatur, quia deerat, qui consolaretur moerentem. O te baabatenus sapientem, qui diuitiarum luges meturam, filij necem, quam patris infirmitatem, quæ laboras, calamitatem; ne hæc planxeris, sed ingemisce, plange, luge, quod à te Deus abierit, quod talis vixeris, ut Deum à te expuleris, ipse te deseruerit; sicque cum sine Deo sis, quid stupes, te hæc inausulta optinere, contra te cunctas præualere aduersitates, ut dixit Sauli Samuel? Quotidie animam tuam persequere, num tibi desit Deus, quod licet fidei certitudine scire nequeas, num illum per gratiam tecum habeas amicum, multoties tamen potes cognoscere, num ille ob à te parata crimina discesserit. Si hoc ita sit: nihil aggrediari, ne passum quidem tuis in negotijs procedas: cuncta enim sinistra aibus euentent inauspicata. Quodcumque time dam-

num; cum sis enim sine Deo, nullum tibi paratur auxilium, nullus est defensor, nemo consolator.

§. 13. In peccato vestro. Abit Deus: quia illum eycium: ipse quippe in anima desiderat habitare.

Quærit me, & in peccato vestro moriemini. His verbis exponit Christus miserandum suorum statum inimicorum, sinemque infelicem, quo eos prædicat morti ros. Inuestebantur peccato grauissimo infidelitatis, rebelliosis, ac tanta perueritate, ut qui oculis suis spectarent, eos tantaque eius præclarissima miracula, tot suæ diuinæ personæ lucidissima argumenta, in illum credere nollent obsecrati: quinimo, quo plura parabat, eo fiebant deteriores, eo maior enim odio persequebantur; eo caue peris & angue illum exhorrebant. Hæc illorum igitur peccatum est tam enorme, ut per antonomasiam vocetur peccatum. Ita Christus: *Si opera non fecerint in eis &c. peccatum non habent.* Alias iterum ait eos arguendo: *De peccato: quia non crediderunt in me.* Tante malicie peccatum, ut illud fuerit, quo inter clarissimos solgentissimæ hinc radios obtendebantur, cuius rei tantò rapiebatit stupore vates Isaias, ut refert D. Iean. *Cum tanta signa fecisset coram eis, non crediderunt in me.* Porro pessimum hoc erat, quod nedum illud committere peccatum, sed in eo perseuerabant, imò & perseueraturi erant contumaces. Hoc vult illis indicare, ex sententia D. August. *Quærit me;* quod eum essent quaerenti, non eum quaerebant ei benefacturi, sed honorem vitæ tamque eius petiduri, eo modo quo dicimus, vitæ ille suum quaerit inimicum: & hæc phrasi frequentis vsus est David: *Fortes quaerunt animam meam.* *Vni facti sunt, qui quaerebant animam meam.* *Confundantur, & euertantur, quaerentes animam meam* &c. q. d. *Ego vado, vos verò perseuerabitis in vestris malitijs, me persequeutes, & omnem viam persequentes, quæ mihi vitam auferatis, &c. Moriemini in peccatis vestris,* Decidat. En miserandum statum, quo viuabant Iudæi cunctis mortalibus insaultiores. Peccato obdurationis contra Christum involuebantur, illudque ita cordis visceribus ac peruersæ suæ voluntati gerebant intoxicatum, ut in illo mordicis perseuerarent, & vsque ad extremum spiritum essent perseueraturi. Obtestatur illos Christus, quod nunquam discessum ab illis imedita-

retur, si prius illi eum à se peccato, & inobediencia seu rebellionem non eliminarent.

I. Obijcit valde congruè D. August. hanc quaestio- nem. Vt prius alterum deserat, Deus peccatorem, aut peccator Deum? Et respondet, quòd nunquam Deus abeat, nec per gratiam deserat peccatorem, nisi prius se peccator ab ipso elonget, eumque per culpam deserat: Hanc nobis resolutionem tradit & docet sacrosanctum Concilium Tridentinum: *Nunquam Deus deserat hominem, nisi prius ab homine deseratur.* De quo sic D. Bernard. *Fid. lu. scius est, nec deserit sperantes in se, nisi ipse prior deseratur.* Ipse Deus hoc declarat (ait D. Augustin.) ijs verbis quibus primum patrem est allocutus: *Quocumque die consideras ex eo morte mortificari, q. d. qua die me deseruisti per inobedientiam, deserem te per iustitiam.* Idemque significauit quibusdam argumentis relatis ab Ezechuele, quibus Deus animam (sic licet interpretari) sibi alloquitur deseratam: quam vt frigidam ac thori deserticem, tepidauit, ac recessit. Illi in memoriam reducit, ea quæ in die desponsationis peracta sunt, ac illud inter alia: *Et iuravi tibi & ingressus sum pactum tecum, ait Dominus Deus, & facta es mihi.* Anima recordate, quòd te mihi desponsans iurauerim fœdusque ierim fidelissimum, quòd quantum est ex me, nunquam te desererem, nunquam tibi dessem infidelis. Quid ais ò Domine? Tu ne illi iurasti, spondidisti? Spondidi, iuravi; & ipsa quoque tibi? Nequaquam. Quomodo hoc? In sponsalibus, non solum fidem iurat sponsus, sponsa, sed & sponsa sponsi. Si illi fidem adiuuasti, cur non & illa tibi? O grande sacramentum, quo Deus & clat se nunquam ex parte sua deseratur animam, quam sibi per gratiam desponsauit: iam enim dixi: *Aposolu, quando Deus aliquid iurat, tantum valet, ac si dicat impossibile est aliter fieri: & ita est, quòd absolute sit impossibile, Deum ex se & proprio motu abire, & animam deserere, quam sibi per gratiam coniunxit, assumpsit, iustificauit: ipsa est, quæ non prestat fidei iuramentum: ipsa quippe est quæ desicit, & propria voluntate ac libero arbitrio prius Deum deserit, quam ipse de discessu cogitet.*

ostigens familia y fabrica: atq; ministerio. Deinde compatiens vt pater misericors, misericordie nostræ, & gratum habens oblatum sibi à Noë sacrificium in gratiarum actionem iurat: *Nequaquam ultra maledicam terra propter homines: sensus enim, & cogitatio humani cordis, in malum prona sunt ab adolescentia sua. Vt vero Noë, cæterisque redderet huius promissi securiores, de hoc cum Noë frudus sancit: *Di- xit Deus ad Noë, & ad filios eius cum eo. Ecce ego statuam pactum meum vobiscum, & cum semine vestro.* Nota (monet D. Chrysost.) Dei misericordiam qui cum hominibus agens, agit more hominum: *Sicut in humanis negotijs (ait D. Chryst.) Si quis promittit aliqua pactum fieri, & curis argumentis ac indicijs, securum alium facit, & benignus Dominus dicit: Ecce ego statuam pactum meum vobiscum, & c.* Turbatur Noë, terrebantur filij, ob triste mundi diluuium, futura & alia Dei supplicia formidebant, neperes posteri, hęc tum consue similia fieri posse, nec immerito, trepidabant. Deus & his & illis omnem aufert metum, netimeant tale quid deuo futurum & in eius confirmationem, ait: *Ecce ego statuam pactum meum vobiscum. Non ad faciem nauium spectans, sed ad nos: am infirmi: a. em, non con- tuit est promissione sua, quam verbis dicit: *Statutum facit, & signum dicit quod perperit d. vras, tali metu humanum genus liberare possi. Arcum meum ponam in nubibus, & erit signum inter me, & terram, & cum obduxero nubibus caeli apparebit arcus meus in nubibus & recordabor fœderis mei vobiscum & c.* Legit D. Chrysim: *ra sententi: Arcum meum pono in nubibus: Nubes aquas effundunt, quibus mundus deserijt ille enim font, (ait D. Thom.) de quibus dicitur: *Cataractæ caeli aperte sunt. In illis conficimo, statuoque vi quid perpetuum, licet in materia fluida, signum, arcum se habet caeli.****

Ne hæc ita intellexeris, quasi ante nõ fuerit, vt aliqui volunt, realiter enim sunt arcus in nubibus: cum pluuia fuerint, & eadem cause eiusdem productionis: attamen non erat in ratione signi. Pactum inis enim proximo tuo, & in tesseram fidelitatis das ei anulum, iam ante erat hic anulus, at non in ratione signi, quam modo habere incipit. Statuo (inquit Deus) hunc arcum, vt signum testamenti, quod vobiscum sancio, quia inter homines, id quod actum confirmat, est signum. Et ad quid? Quando obduxero caelum nubibus, & apparet arcus: *Recordabor fœderis mei inter me & vos. O cælorum Domine, quid ais*

Ita reperies ab ortu mundi Deum in diebus Noë fœdera percussisse. Totus mundus in ligno positus erat, omnis quippe caro corrupebat, iam suam, Dei promouetur iustitia, vi si nem tantis imponat sceleribus, cuncta confusum, mat viuencia inuadant aquis diluuij mundum, & cætergat vniuersum; soli pareat Noë eiusque

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

29 (quod dicit Chrysolomus) an tam labilis tu me-
 30 roria, ut tibi necesse sit recordari? Non hoc
 31 ob se dicit, sed propter hominem, more S. Scrip-
 32 turæ, quæ dicit Deum agere, id quod, agere
 33 facit: *Nunc cognovisti quod times Dominum*, id
 34 est, *nunc feci te cognoscere* &c. Quando obdu-
 35 xero confensus nubibus æthera, quæ terræ mi-
 36 rari videbuntur insaufa, ponam arcum meum,
 37 ut recorderis pacti, & promissi mei, quod te-
 38 cundo mundum non sum diluvio perditurus:
 39 *Non quia ipse opus habet recordatione, sed ut*
 40 *nos ad illud sequimur respicientes, nihil aurum*
 41 *subterimus, sed ista in recordemur promissionis,*
 42 *Et roboremur, Et firmemur.* Domine, si pa-
 43 ctum meas cum hominibus, & sit factus in-
 44 ter te & illos: quomodo tu solus es, qui, no-
 45 stro loquendi modo, nostro more te ipsum ob-
 46 stringis? Quomodo tu solus, qui signum das
 47 securitatis, quod verò non deus infidus, sta-
 48 bisque firmus promissis? An hoc ratio non
 49 exigebat, ut sicut tu, ito modo te mortalibus
 50 obstringis, te de cetero non amplius illis iral-
 51 cipium, ut in los altero diluvio demergas; pa-
 52 nter ex altera parte & illi se obligarent, quod
 53 de cetero similibus te scelentibus non essent ir-
 54 ritam? Hoc non; Deus solus est, qui no-
 55 stro more se hominibus obstringit, & ipse ac-
 56 cum statim in celo in signum, quasi dremi
 57 promissi fidelissimum, hoc enim est quod ipse
 58 pretendit, hæc eius mens, ut videamus, ac
 59 sciamus, quod ex parte sua numquam ipse
 60 deficiat promissis gratiæ suæ, donorum, mi-
 61 sericordie; nos vero ipsi deficiamus, promissis
 62 fallimus: numquam nostra nobis venit
 63 perditio ex Dei parte, quasi ipse nos deserat,
 64 nobis deficiat, minime, sed semper ex parte
 65 nostra peccatum est, nos eius misericordiam,
 66 gratiæ domique non respondemus, illis non
 67 cooperamur, nos illi terga verò imus ingratum, nos
 68 illum deserimus periculis, nos ipsi nosmetipsos,
 69 sed diffragi cupiditatibus inhaeremus.
 70 Hanc doctrinam prosequuntur probantque
 71 subiliter D. Basil. a. & D. Augustin. b. Atque
 72 ex illo principio declarant illis adeo familiari:
 73 *ut anima sicut vita corporis anima est, ita vita anima Dei est*
 74 *gratia est. Dicam a. d. h. sicut, si dicitur mihi, inquit D. Au-*
 75 *gustin. c. &c. Sed tamen verum dico. Dna sunt*
 76 *in illo portus anima est, sic vita anime Deus est: quomo-*
 77 *do videlicet si anima deserat corpus moritur, sic anima mo-*
 78 *nante provincit, si deserat Deus. Nihil magis delectat ani-*
 79 *mas abo. mam in tota rerum natura, quam proprio vni-*
 80 *ti corpori, ei dando esse, vivere, sentire, moue-*

re, & qui, quid boni possidet; hoc enim pro-
 81 prius est ei, lotus. Ad quod talem habet incli-
 82 nationem, qualem lapis ad centrum, & ignis ad
 83 lydena: prout de licet eam Deus videret adamanti,
 84 margarita, aut etiam partem cæli, aut stelle
 85 fulgentissimæ; soli, non hæc quieteret, quin-
 86 imo semper quasi vim passa doleret, si extra cor-
 87 pus suum alteri cui libet videretur. Hoc ita verum
 88 iudicat D. Augustin. a. & exponit D. Thom. b. a. f. r. a.
 89 Q. od animæ sanctæ cum in cælo, & consequen-
 90 ter, quarum desideria ac appetitus in omnibus
 91 satiatur beatitudine, nihilominus optant, de fide-
 92 rantque semper redire, suisque corporibus remi-
 93 ri, eo modo, quod si aliquid p. flet infinitum il-
 94 lud gaudium in aliquo diluere, hoc esset, quod anima
 95 viderent se suis privari corporibus, in quibus volu-
 96 vnaquæque eorum quasi in centro suavitè re-
 97 quietit. Hinc educimus, quod anima numquam desit
 98 prior egressum de corpore medietur, si prius ex eius
 99 parte corporis contraria dispositio non appona-
 100 tur, ut f. b. s. que corrumpit sanguinem, in quo
 101 habet anima sedem principalem, laqueus, qui cupit
 102 ei vitales spiritus praefocet, quibus in corpore
 103 conservatur: istus pugionis, qui cor transverberet,
 104 ubi illa præcipue residet, vulnus quo ei caput
 105 medium dividitur, ubi ipsa suas primas habet
 106 operationes.
 107 Hæc supposita propositione, dico: quod sicut
 108 nihil ita recreat animam, ac corpori suo vnitum,
 109 nihil Deum plus recreat, quam animæ vnitum, in
 110 eaque demorari: hæc eius est lectulus quietis,
 111 centrum, & locus habitationis. Placet audire
 112 Deum quibusdam hominibus colloquentem, qui
 113 sibi in eo gratulabantur, quod proponerent Deo
 114 domum ædificare ditissimam, multo artificio
 115 auri, argenti, architecturâ præmaria & eminea-
 116 tissimâ, sibi que mutuo dicebant: O quam liben-
 117 ter Deus hanc domum inhabitabit, tam opulen-
 118 tam. Vocat Deus Masam, cui præcipit: vade,
 119 dico illis: vos nonus alligat terror: *Cælum sedes*
 120 *mea, terra autem scabellum pedum meorum. Quæ*
 121 *est ista domus, quam ædificabitis mihi? Et quis est*
 122 *iste locus quietis mee? Rationis impotes: quam*
 123 *potestis ædificare domum tantæ meæ celestibus*
 124 *condignam, quæ mihi sit sedes quietis? Cælum*
 125 *tantæ est maiestati nimis angustum, & ter-*
 126 *ra vile pedum meorum suppedaneum. Qualis*
 127 *erit igitur, Domine tuæ domus quietis? Super*
 128 *quem requiescet spiritus meus, nisi super humi-*
 129 *lem, & mansuetum, & tremens in sermone meo?*
 130 *En meæ locus quietis anima est humilis, mitis,*
 131 *tremida, ibi moratur: Ad eum venimus, & man-*
 132 *simonem apud eum faciemus. Et hæc ratio princi-*
 133 *palis,*

Gen. 22.
12.

D. C. P. R. Y.
T. 1.

27

a. Hom. 9.

quod Deus

non est

causa ma-

lorum.

b. D. Av.

13. de Cl.

nit. c. xi.

Et lib. de

narura

gratia c.

26. T. c.

in Psal.

70. in il-

vid. V. que

noni. abo.

T. 8.

13. de Cl.

nit. c. xi.

Et lib. de

narura

gratia c.

26. T. c.

in Psal.

70. in il-

vid. V. que

noni. abo.

T. 8.

